

Šifra modula	BIK 551	Fakultet	PMF

**Modul
BIOLOGIJA KANCERA**

NASTAVNI PROGRAM

A. OPĆI PODACI

Fakultet	Prirodno-matematički				
Odsjek	Biologija				
Smjer	Svi smjerovi				
Semestar	I				
Naziv modula	BIOLOGIJA KANCERA				
Tip modula	Izborni				
Broj kreditnih bodova	2				
Kontakt sati	Ukupno	Predavanja	Vježbe	Seminari	Konsultacije
	40	15	15	5	5
Samostalni rad (sati)	10				
Ukupno sati rada	50				
Obavezni prethodno položeni moduli	Citologija, Biohemija, Genetika				
Modul relevantan za module	Svi smjerovi				
Nastavno osoblje					
– Nastavnik – nosilac modula	Prof. dr. Izet Eminović				
– Ostali nastavnici	-				
– Asistent	-				

B. CILJEVI MODULA

U toku nastave student treba da ovlada najnovijim (teorijskim i praktičnim) znanjima iz oblasti biologije kancera, kao što su karakteristike, uzroci, epidemiologija, biohemiske i celularne osobine, genetika, imunologija, dijagnoza, prevencija, ishrana i genska terapija kancera.

C. SPECIFIČNI ZADACI MODULA

Praktična primjena najnovijih bazičnih saznanja iz oblasti kancera dijagnostici kancera, kao i rad sa kulturom ćelija.

D. OČEKIVANI REZULTATI NASTAVNOG PROCESA

Produbljivanje fundamentalnih i aplikativnih znanja iz područja biologije kancera, u izvodljivom obimu.

E. SADRŽAJ NASTAVNOG PROCESA

Br.	Nastavne teme i jedinice	Sati rada				Ukupno sati rada	
		Rad na fakultetu - Kontakt			Sam - ostalo		
		P	V	S			
1.	Karakteristike humanih kancera	1	3		0,5	1	5,5
2.	Uzroci kancera	1			0,5	1	2,5
3.	Epidemiologija humanih kancera	2			0,5	1	3,5
4.	Biohemija i ćelijska biologija kancera	2	3	1	0,5	1	7,5
5.	Molekularna genetika kancera	2	3	1	1	2	9

6.	Imunologija tumora	2	2		0,5	1	5,5
7.	Dijagnoza kancera	1	3	1	0,5	1	6,5
8.	Prevencija kancera	2		1	0,5	1	4,5
9.	Molekularni mehanizmi starenja	2	1	1	0,5	1	5,5
	Ukupno	15	15	5	5	10	50

F. PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE

Kriterij	Maksimalni broj bodova	Bodovi za prolaz	Osvojeni broj bodova	Ocenjivanje	
				BiH	ECTS
Pohađanje nastave	1	0,5 (-2P, -2V)	< 55,00	5	F
Angažman u nastavi	4	2,5	55,00 – 64,99	6	E
Testovi ¹	40	22	65,00 – 74,99	7	D
Seminarski rad/Projekat ²	5	2	75,00 – 84,99	8	C
Praktični u izvodljivom obimu/Test sa vježbi=V; Test sa predavanja/Po potrebi usmeni završni ispit ³ = P/U	25V + 25P/U	14V+ 14P/U	85,00 – 94,99	9	B
Ukupno	100	55	95,00 – 100	10	A

¹ Ukupno **2 testa** – poslije **7,5 sati** predavanja i vježbi. Oba testa – minimalno po **11 bodova**.

² Student može da izabere da radi ili seminarski rad ili projekat.

Seminsraki rad /Ocjenuje se:

- a) minimalan kvalitet pisanog rada: do **0,7 bodova** (pristup temi – do **0,1 boda**, obrada teme i struktura rada – do **0,3 boda**, literatura – do **0,1 boda**, grafički i drugi prilozi – do **0,1 bod**, stil – do **0,05 bodova**, tehnička opremljenost rada – do **0,05 bodova**) i
- b) minimalan kvalitet prezentacije: do **1,3 boda**

Grupni projekat osmišljen sa nastavnikom, realizovan i prezentiran tokom semestra/Ocjenuje se:

- a) minimalan kvalitet projekta i pisanog izvještaja: do **0,7 bodova** (pristup i originalnost – do **0,2 boda**, obrada i struktura – do **0,4 bodova**, literatura, prilozi, stil, tehnika – do **0,1 boda**) i
- b) minimalan kvalitet prezentacije: do **1,3 boda**

³ Završni ispit se može organizirati i usmeno na zahtjev studenata ili po mišljenju profesora

G. LITERATURA

Obavezna

Ruddon, W.R. (2007). *Cancer biology*. Oxford University Press, Inc

Subašić, Đ., Eminović, I., Kurtović-Kozarić, A., / Salimović-Bešić, I. (2012).*Molekularna biologija - primjena u medicini i transgenetici (drugo izdanje)*. Sarajevo.

Dopunska

Macdonald, F., Ford, C. H. J. , & Casson, A.G. (2005). *Molecular biology of cancer*. Taylor&Francis. London.